

Informacja o realizacji przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wągrowcu zaleceń pokontrolnych nałożonych przez Wojewodę Wielkopolskiego po kontroli w 2023 roku.

Uchwałą Nr LVIII/471/2023 Rada Powiatu Wągrowieckiego z dnia 20 grudnia 2023 r. powiadomiła Wojewodę Wielkopolskiego o podjętych przez czynnościach związanych z otrzymanym zawiadomieniem o wynikach kontroli w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wągrowcu. Ponadto z art. 38b ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2023 r., poz. 1426 ze zm.) wynika, że zarząd powiatu sprawuje kontrolę nad organizatorami rodzinnej pieczy zastępczej, rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo – wychowawczymi.

W związku z powyższym konieczne jest przedstawienie Radzie Powiatu Wągrowieckiego informacji Zarządu Powiatu Wągrowieckiego o realizacji zaleceń pokontrolnych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wągrowcu.

W celu rzetelnego sprawdzenia realizacji zaleceń dokonano czynności polegających na:

- przeprowadzeniu kontroli realizacji zaleceń pokontrolnych wykonywanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wągrowcu (Inspektor ds. kontroli Wojciech Kotarba),
- sporządzeniu protokołu z czynności sprawdzających, na podstawie którego wystosowano zalecenia pokontrolne (pismo z dnia 12.01.2024 o sygnaturze KN.1711.18.2024),
- otrzymaniu (zgodnie z § 25 ust.1 Uchwały Nr 543/2010 Zarządu Powiatu Wągrowieckiego z dnia 14 stycznia 2010 roku w sprawie zasad organizacji i wykonania kontroli w Starostwie Powiatowym w Wągrowcu i jednostkach organizacyjnych) pisma (14.02.2024 r., o sygnaturze PC093.1.2024EO) Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wągrowcu – organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Wągrowieckim o realizacji zaleceń pokontrolnych.
- w oparciu o wyjaśnienia, dokumenty i ustalenia kontroli inspektor sporządził z datą 12.03.2024 r. „ Informację o realizacji zaleceń pokontrolnych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wągrowcu”.

Informacja zawiera katalog zaleceń pokontrolnych do realizacji oraz poziom ich wykonania.

Wymienione w informacji zalecenia pokontrolne można podzielić na następujące grupy:

- **organizacyjne:** dotyczy m.in. zalecenia związanego ze zwiększeniem zatrudnienia na stanowisku specjalisty pracy z rodziną lub koordynatora. Realizując przedmiotowe zalecenie z dniem 02.10.2023 roku zwiększono zatrudnienie na stanowisku specjalisty pracy z rodziną o 1 etat, przy czym z dniem 31 grudnia 2023 roku jeden specjalista zrezygnował z oferty dalszej współpracy z PCPR. W związku z powyższym w miesiącu styczniu upubliczniono ofertę pracy, przeprowadzono postępowanie rekrutacyjne, tak aby z dniem 1 lutego 2024 roku sformalizować zatrudnienie oraz objąć wsparciem rodzinne formy pieczy zastępczej oraz ich podopiecznych. Na 14.02.2024 r., dla potrzeb 124 podopiecznych (w tym 11 pełnoletnich) przebywających w 74 formach rodzinnej pieczy zastępczej (w tym w 5 dotychczasowych rodzinach zastępczych) PCPR zatrudnia:
 - kierownika zespołu rodzinnej pieczy zastępczej (1 etat),
 - 4 specjalistów pracy z rodziną (4 etaty, zadaniowy system czasu pracy),
 - 1 pedagoga (zatrudnienie w wymiarze 0,5 etatu),
 - 2 psychologów – umowy cywilnoprawne, których zadaniem jest opiniowanie w zakresie predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz wsparcia

psychologicznego udzielane podopiecznym i rodzinom pieczy zastępczej (trzeci z psychologów współpracujących z PCPR nie był zainteresowany kontynuowaniem współpracy).

Ważnym elementem wsparcia dla PCPR w zakresie pomocy psychologicznej, terapeutycznej oraz psychiatrycznej ma być podjęty wspólnie z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej projekt partnerski pn. „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w Województwie Wielkopolskim”, który umożliwi zakontraktowanie i sfinansowanie ze środków UE specjalistycznych usług dla dzieci, osób usamodzielniających, osób usamodzielnianych oraz opiekunów pieczy rodzinnej.

Kolejne zalecenie dotyczy weryfikacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka poprzez pobieranie od nich zaświadczeń o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego.

- **administracyjne:** zalecenia, które wprost odnoszą się do zapisów je regulujących, jak to ma miejsce w przypadku wzoru zaświadczenia kwalifikacyjnego (zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 grudnia 2011 r. w sprawie wzoru zaświadczenia kwalifikacyjnego Dz. U z 2011 r., poz. 1609) i przeprowadzania szkoleń, w tym szkolenia w związku z wnioskiem o przekształcenie rodziny zastępczej (zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 r. w sprawie szkoleń kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej Dz. U. z 2011 r., poz. 1620 w zw. z art. 44 ww. ustawy)

- **prawne:** w ramach tej grupy znalazły się zalecenia wskazujące przestrzeganie prawa dziecka do m.in.: wychowania w rodzinie, powrotu do rodziny, utrzymywania osobistych kontaktów z rodzicami, stabilnego środowiska wychowawczego, ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie dziecka, informacji i wyrażania opinii w sprawach, które go dotyczą, ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem,

- **informacyjno – nadzorcze:** w ramach przedstawionego obszaru znajdują się działania narzucające egzekwowanie od koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej udzielania pomocy rodzinom zastępczym i przygotowywania zindywidualizowanych planów pomocy dziecku uwzględniających bieżącą sytuację dziecka. Kolejne zagadnienie dotyczy procesu oceny sytuacji dziecka (w miarę potrzeb, przy udziale wskazanych osób, zachowując obligatoryjne terminy dokonania oceny, przekazywać niezwłocznie do sądu opinię dotyczącą zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy). W dalszej kolejności są następujące zalecenia: rzetelne sporządzanie opinii i sprawozdań, niezwłoczne przekazywanie danych o rodzinie odpowiednim podmiotom, w przypadku naruszenia prawa powiadamianie odpowiednich organów, przestrzeganie terminów dokonywania drugiej i kolejnej oceny, prawidłowe dokumentowanie adresu zamieszkania rodziny zastępczej i udostępnianie danych osobowych wyłącznie osobom do tego upoważnionym.

Dokonując analizy materiałów źródłowych oraz otrzymanych wyjaśnień należy stwierdzić, że przedłożone zalecenia pokontrolne (w ilości 23) do realizacji przez PCPR w Wągrowcu mają różny charakter oraz poziom skomplikowania. W większości literalnie odnoszą się do zapisów zawartych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (ustawa z 9 czerwca 2011 roku t.j. Dz.U. z 2023 r. poz.1426 ze zm.).

Elementem w większości wpływającym na realizację zaleceń pokontrolnych przez jednostkę organizacyjną jest przyjęcie i wprowadzenie od dnia 1 grudnia 2023 standardów i procedur regulujących system pieczy zastępczej. Wymienione obszary zostały wprowadzone w życie na podstawie Zarządzenia Nr 11/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wągrowcu z dnia 1 grudnia 2023 roku w sprawie wprowadzenia procedur oraz wzorów

formularzy dokumentów do stosowania przez specjalistów Zespołu Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wągrowcu.

W przedmiotowym dokumencie zawarto 6 grup zagadnień (w ramach nich odpowiednie druki, formularze itp.) dotyczących systemu pieczy zastępczej i są to:

- związane z przyjęciem dziecka do rodzinnej pieczy zastępczej (druk I.1 – I.8),
- związane z procesem kwalifikacji kandydatów na rodziców zastępczych (w tym 13 załączników dotyczących procedury kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka i 8 załączników dotyczących opiniowania kandydatów do pełnienia funkcji spokrewnionej rodziny zastępczej przez PCPR w Wągrowcu i szkolenie ustanowionych rodzin),
- związane z oceną sytuacji opiekuńczo – wychowawczej dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej (8 załączników III.1-8),
- związane z oceną rodziny zastępczej (procedura oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy – 5 załączników),
- związane z realizacją procesu usamodzielnienia (8 załączników),
- inne wzory/formularze/druki (2 załączniki).

Dokonując podsumowania przedmiotowej informacji, należy stwierdzić, że nałożone na jednostkę organizacyjną zalecenia pokontrolne zostały wykonane bądź są wykonywane (np. zalecenie związane z zatrudnieniem). Nie mniej jednak ze względu na materię, której dotyczą celowym jest przeprowadzanie czasowych przeglądów zastosowanych zmian wprowadzonych w realizacji zaleceń pokontrolnych.

Na tym informację zakończono.

Informację sporządził Inspektor ds. kontroli Wojciech Kotarba

Wągrowiec, 11.04.2024 r.